

og der har man aldrig sporet nogen Vanskelighed. Jeg maa altsaa slutte med, at dersom man ikke her i Thinget kan komme ind paa at yde Næstfærdighed med de smaa Kjøbstadeiendomme — en Næstfærdighed, som jeg tror, man er ligefrem berettiget til nu at fordrø — saa maa jeg stemme mod Loven.

Mump: Jeg kan efter de Udtalelser, som fremkom fra den ærede sidste Taler (C. Møller), udtale mig kort. Den ærede Landsthingsmand her ligeoverfor (H. C. Hansen) gjorde ved at omtale de Bemærkninger, som for to Aar siden vare komne frem fra et æret Medlem for 8de Kreds (Breinholt), den Betragtning gjældende, at nu var Hensynet til Kjøbstadeiendommene stet Fyldest ved det foreliggende Lovforslag. Hermed sigtede det ærede Medlem til § 2, hvorefter Kreditforeningerne ogsaa skulle omfatte Gieere af Kjøbstadsjorder og af Guse, opførte paa saadanne. Dette er ganske vist et Fremstridt, men jeg kan dog ikke anse det for fyldestgjørende, tværtimod finder jeg ikke Lovforslaget nu mere tiltalende end tidligere. Man har ganske vist faaet nogle Kjøbstadeiendomme med, men paa den anden Side vil Mødsætningen mellem Kjøbstæderne og Landet blive saa meget større, hvis dette Lovforslag maatte blive til Lov, som man jo, naar man medtager Eiendomme fra 4,000 til 6,000 Kroners Lagationsværdi, i langt større Omfang end tidligere vil komme til at begunstige Landeiendommene fremfor Kjøbstadeiendommene. Ligeom det ærede Medlem for 2den Kreds (Møller), der nys havde Ordet, har jeg aldrig kunnet faae fat paa, hvorfor man ikke ligesaa godt kunde medtage alle Kjøbstadeiendommene. Den Hovedbetragtning, som man stadig hører anført imod at tage Guse paa egentlig Kjøbstadgrund med, er den, at Forholdene i Kjøbstæderne og paa Landet ere saa forskellige, uden at man imidlertid nærmere angiver, hvori denne Forskel bestaar. Det er naturligvis rigtigt, at Forholdene ere meget forskellige i Kjøbstæderne og paa Landet, men Spørgsmaalet er, om de ere forskellige i den Retning, hvorom det ved det foreliggende Lovforslag dreier sig, og det er det, som jeg ikke kan se. Naar jeg har hørt den nævnte Indvending fremføre og spurgt mig selv om, hvad Meningen dermed vel egentlig var, saa har jeg altid forstaaet det saaledes, at Meningen var den, at Kjøbstadeiendommene frembyd noget mindre Garanti end Landeiendommene, og at det derfor var betænkeligt at medtage Kjøbstadeiendommene. Det er Noget, som ofte siges, at Kjøbstadeiendommene kunne være mere fluktuerende i Pris end Landeiendommene. Dette kan ogsaa forholde sig rigtigt med Hensyn til nogle Kjøbstadeiendomme, nemlig de større. Man ser stundom, at Eiendomme, som tjene til et eller andet industrielt Foretagende, kunne under forandrede Forhold tabe betydeligt i Værdi, men hvad angaar saa-

danne Eiendomme, hvorom der her kan blive Tale — enten man nu vil tage Kjøbstadshuse til en Værdi af 4,000 Kr. eller til en Værdi af 6,000 Kr., — paastaar jeg bestemt, at deres Værdi er meget stabil. Dette er Noget, som ligefrem ligger i Forholdenes Natur. Det dreier sig her om Smaaahuse, som tjene til Bøehølse for en enkelt Familie eller for et Par Smaafamilier, men deres Værdi bestemmes efter den Størrelse, som Husleien for saadanne Smaa-eiendomme har. Det er Eiendomme, som altid ville være stærkt efterjagte; de ville derfor have en meget stabil Værdi. I denne Henseende vil der altsaa ikke være Noget tilhinder for at medtage disse Eiendomme. — Under Forhandlingerne om det til Grund for Loven af 28de Mai 1880 liggende Lovforslag blev det omtalt, at det var lettere at faae Laan i Kjøbstæderne end paa Landet. Dette er nu Noget, som jeg vil lade staa ved sit Værd. Jeg tror, at det kan være lige let og lige vanskeligt. Der blev dengang navnlig anført den Betragtning, at man, forsaavidt angaar Sparekasserne, havde lettere Udgang til at faae Laan i Kjøbstæderne end paa Landet. Det tror jeg ikke. Besiddere af Landeiendomme ville ligesaa let kunne faae Laan i Sparekasserne som Besiddere af Kjøbstadeiendomme, saa meget mere, som de fleste Sparekasser ere oprettede baade for Kjøbstæderne og for Landet, og som der sædvanlig i Bestyrelsen er baade Kjøbstadbeboere og Landbeboere. Men dette forholde sig nu, som det vil, saa tror jeg dog ikke, at der kan være nogen Tvivl om, at de fleste Laan i faste Eiendomme i Kjøbstæderne ere Kreditforeningslaan. Den egentlige Kjerne ved Spørgsmaalet er da: Hvorledes ere Kjøbstadeiendommene og Landeiendommene stillede, naar de skulle søge Laan, baade saaledes som Loven nu er, og saaledes som den vil blive, hvis dette Lovforslag gaar igennem? Stillingen vil blive forskjellig; Gieere af smaa Eiendomme i Kjøbstæderne ville blive ugunstigere stillede end Gieere af smaa Eiendomme paa Landet. Lovgivningen vil ikke yde dem den samme Støtte til for en billig Penge at kunne opnaa Kreditforeningslaan, som den yder Gieere af Guse paa Landet. Hermed vil der staves en Ulykke, som forekommer mig at være i højeste Grad uheldig. Ganske vist vil, som jeg allerede har bemærket, § 2 medføre nogen Forandring. Den vil faae Betydning for nogle Kjøbstæder, idet der paa sine Steder findes ikke saa faa Guse, som ere opførte paa Kjøbstadsjorder. I andre Kjøbstæder er Forholdet derimod anderledes, saaledes i de Kjøbstæder, hvor man driver Jorden fra Kjøbstaden af, og hvor der derfor kun findes saa faa Guse paa Kjøbstadsjorder, medens der ofte i Byen er en Gade eller to, som bestaar af Smaaahuse, hvori der bor Arbeidsmand, Smaaborgere, Fiskere og Deslige; men disse ville efter Lovforslaget være ubelukkede. — Jeg tror nu ikke, at det vilde